

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชานิติศาสตร์ของวิทยาลัยครู เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิต เพื่อเป็นนักร้องสรรพัฒนาการ ในระดับท้องถิ่น โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มประชากรและตัวอย่าง

กลุ่มประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์จากวิทยาลัยครูที่เปิดสอนสาขาวิชานิติศาสตร์ ระดับอนุปริญญา ตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู ฉบับพุทธศักราช 2528 จำนวน 17 แห่ง คือ

1. วิทยาลัยครู เชียงใหม่
2. วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
3. วิทยาลัยครูนครสวรรค์
4. วิทยาลัยครูพิบูลย์สงคราม
5. วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
6. วิทยาลัยครู เทพสตรี
7. วิทยาลัยครู เพชรบุรีวิทยาลัย
8. วิทยาลัยครูนครปฐม
9. วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
10. วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
11. วิทยาลัยครูภูเก็ต
12. วิทยาลัยครูยะลา
13. วิทยาลัยครูสงขลา
14. วิทยาลัยครูจันทรเกษม
15. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

16. วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

17. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ในการวิจัยครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลคือ อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารจำนวน 85 คน อันได้แก่ อธิการ จำนวน 17 คน รองอธิการฝ่ายวิชาการจำนวน 17 คน ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการจำนวน 17 คน หัวหน้าคณะวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 17 คน หัวหน้าภาควิชาการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ จำนวน 17 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 115 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง ประชากรทั้งสิ้น 200 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 200 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 179 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 89.50 ของแบบสอบถามทั้งหมด แยกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร 70 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 82.35 และแบบสอบถามของอาจารย์ 109 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.78 ส่วนแบบ สำนว่งไปทั้งหมด 17 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 15 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.23

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย แบบสำรวจและแบบสอบถามอย่างละ 1 ฉบับ

แบบสำรวจ เนื่องจากหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์นี้ เพิ่งจะเปิดทำการสอนได้ 3 ปี และขณะทำการวิจัยยังไม่มีผู้ใด หรือหน่วยงานใดของกรมการฝึกหัดครู ทำการสำรวจข้อมูล เกี่ยวกับวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ไว้ ผู้วิจัยจึงต้องทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อน โดยผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ แบบสำรวจ ประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวกับ วิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วิชาเอก และปีที่วิทยาลัยเปิดทำการสอนในสาขาวิชานิติศาสตร์
2. จำนวนอาจารย์ในสาขาวิชานิติศาสตร์ อาจารย์พิเศษที่ทางวิทยาลัย เชิญ มาสอน
3. วิทยากรหรือผู้ชำนาญพิเศษที่วิทยาลัย เคย เชิญมาบรรยายให้นักศึกษาฟัง
4. แหล่งวิทยากรต่าง ๆ ที่เคยนำนักศึกษาไปดูงาน
5. สถานที่ประกอบการ/สถานประกอบอาชีพอิสระสำหรับนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงาน

แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นเองประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย คุณสมบัติส่วนตัวของผู้ตอบในเรื่อง เพศ อายุ การศึกษา (สาขาวิชา) อายุราชการ ตำแหน่งทางการบริหาร ตำแหน่งทางวิชาการ ภาค คณะวิชา และวิทยาลัยครูที่ตนสังกัด เป็นต้น โดยมีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการพัฒนา และคุณสมบัติของนักสื่อสารพัฒนาการ โดยทำเป็นแบบสอบถามที่ใช้รูปแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งถามในด้าน

2.1 ระดับความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการพัฒนา (9 ข้อ)

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักสื่อสารพัฒนาการ

2.2.1 คุณสมบัติด้านความรู้ความสามารถ (12 ข้อ)

2.2.2 คุณสมบัติเฉพาะตัว (20 ข้อ)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนและแนวโน้มในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชา นิเทศศาสตร์ เพื่อเป็นนักสื่อสารพัฒนาการในระดับท้องถิ่น โดยทำเป็นแบบสอบถามที่ใช้รูปแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งถามในด้านต่อไปนี้

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน

3.1.1 ด้านเนื้อหาวิชา (12 ข้อ)

3.1.2 ด้านวิธีสอน (9 ข้อ)

3.1.3 ด้านอุปกรณ์การสอน (8 ข้อ)

3.1.4 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน (6 ข้อ)

3.2 แนวโน้มในการผลิตบัณฑิต (7 ข้อ)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 กำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบตามระดับความคิดเห็น ซึ่งมี 5 ระดับดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก เท่ากับ 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	เท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

วิธีสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นโดย ศึกษารวบรวมจากทฤษฎีแนวความคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตำราสร้างเครื่องมือวิจัย เมื่อสร้างเครื่องมือดังกล่าวแล้วได้นำไปปรึกษากับคณะอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ไขและปรับปรุง หลังจากนั้นได้นำไปทดสอบก่อนใช้จริง (Try out) กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารและอาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ จากวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90 จากวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์

หลังจากนั้นก็ตรวจสอบข้อบกพร่องของภาษาที่ใช้ในคำถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามสมบูรณ์ที่สุดแล้วจึงจัดพิมพ์ และนำไปเก็บข้อมูลภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้บริหารและผู้สอนในวิทยาลัยครู 17 แห่งที่เป็นกลุ่มประชากรและตัวอย่างในการวิจัย โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาโดยทางไปรษณีย์และกำหนดระยะเวลาในการส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย เป็นเวลา 15 วัน หากยังไม่ได้รับคืนกลับมาผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามตามไปอีกครั้ง ทั้งนี้ยกเว้นกลุ่มประชากรและตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบ และรับแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้คืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมด 179 ฉบับไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Sciences Version-X) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยหาค่าสถิติเป็นตอน ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และคิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลในส่วนที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการพัฒนา และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถ คุณสมบัติเฉพาะตัว รวมทั้งระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านอุปกรณ์การสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานิเทศศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตเป็นนักสื่อสารพัฒนาการในระดับท้องถิ่น ผู้วิจัยนำคำตอบมาแจกแจงหาความถี่ในแต่ละข้อแล้วหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแยกสรุปรวมในแต่ละด้าน ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์เกี่ยวกับระดับความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการพัฒนา และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถ คุณสมบัติเฉพาะตัว รวมทั้งระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านอุปกรณ์การสอนและด้านการประเมินผลการเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานิเทศศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตเป็นนักสื่อสารพัฒนาการในระดับท้องถิ่น ผู้วิจัยนำคำตอบมาวิเคราะห์โดยการทดสอบค่า t

4. ข้อมูลแนวโน้มการผลิตบัณฑิต วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution)

5. ข้อมูลในส่วนที่เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติม จะวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย